

**WNIOSEK O URUCHOMIENIE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH
TERAPIA PEDAGOGICZNA Z ARTETERAPIĄ
W PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOLE ZAWODOWEJ W GŁOGOWIE**

Liczba semestrów: **3**; Liczba godzin: **350** i **150** godz. praktyki pedagogicznej

PODSTAWOWE DANE:

1. Osoba odpowiedzialna - kierownik edycji studiów:

Imię i nazwisko: dr Beata Skwarek, starszy wykładowca PWSZ w Głogowie

e-mail: skwarek@pwsz.glogow.pl

Adres do korespondencji: Głogów, ul. Piotra Skargi 5

2. Rodzaj studiów:

Podyplomowe studia kwalifikacyjne, dające przygotowanie w zakresie terapii pedagogicznej z arteterapią. Podstawa prawna: zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (...), Rozporządzeniem w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej z 17.11. 2010 r. i Dz. U. z dnia 2 grudnia 2010 r. Nr 228, Poz.1487), Rozporządzeniem MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (pkt 2 – Kształcenie na studiach podyplomowych)

3. Sylwetka absolwenta i cele studiów

Celem studiów jest wyposażenie słuchaczy w stosowną wiedzę, kompetencje i umiejętności z zakresu terapii pedagogicznej i arteterapii, które pozwolą na ich wykorzystanie w pracy psychopedagogicznej z dziećmi i młodzieżą w instytucjach takich jak: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, świetlice terapeutyczne, warsztaty terapii zajęciowej, różnego rodzaju ośrodki terapeutyczne, świetlice, przedszkola i klasy integracyjne oraz inne placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Absolwenci studiów podyplomowych w zakresie terapii pedagogicznej z arteterapią zdobywają teoretyczne podstawy wiedzy z terapii pedagogicznej i arteterapii. Biorąc udział w specjalistycznych zajęciach i warsztatach, nabywają praktyczne umiejętności jej zastosowania w profilaktyce, diagnozie i korekcji zaburzeń rozwojowych, a tym samym nabywają kompetencje psychospołeczne i dydaktyczne terapeuty pedagogicznego. Uzyskują dodatkowe kwalifikacje zawodowe do prowadzenia różnorodnych form terapii pedagogicznej z arteterapią, w tym do pracy z dziećmi o specyficznych trudnościach w uczeniu się i zaburzeniami zachowania oraz posiadającymi opinie i orzeczenia. Świadectwo ukończenia studiów podyplomowych uprawnia do ubiegania się o certyfikat „Arteterapyty” w jednym z Stowarzyszeń (np. Stowarzyszenie Arteterapeutów Polskich KAJROS).

Po ukończeniu studiów słuchacz otrzymuje świadectwo ukończenia studiów podyplomowych.

4. Ogólna liczba godz. dydaktycznych dla jednego uczestnika:

w tym:

a) liczba godz. zajęć teoret. (wykł.): **105 godzin**

b) liczba godz. zajęć prakt. (ćwic., warsz., seminarium): **245 godzin**

5. Planowane terminy rozpoczęcia i zakończenia studiów:

rozpoczęcie - luty 2013

zakończenie - kwiecień - maj 2014

6. Kategoria uczestników:

Studia adresowane są do osób, które mają ukończone studia licencjackie lub magisterskie w zakresie pedagogiki oraz kwalifikacje pedagogiczne (przygotowanie pedagogiczne - uprawnienia nauczycielskie) w przypadku ukończonych studiów nie nauczycielskich. Adresatami studiów są nauczyciele oraz inni pracownicy systemu

oświaty, którzy zamierzają podjąć działalność wspomagającą rozwój, wspierającą lub terapeutyczną i arteterapeutyczną wobec dzieci i młodzieży.

7. Liczba osób: min. 15

8. Zasady rekrutacji:

Rekrutacja na studia podyplomowe jest otwarta i odbywa się na podstawie analizy złożonych dokumentów. Warunkiem przyjęcia jest złożenie następujących dokumentów:

1. Dyplomu ukończenia studiów (licencjackich lub magisterskich).
2. Kwestionariusz osobowy (druk Uczelni).
3. Wypis lub kserokopia dowodu osobistego.

9. Forma prowadzenia zajęć:

Tok studiów obejmuje 3 semestry, w ramach których realizowane będą zajęcia dydaktyczne o łącznej liczbie 350 godzin prowadzonych w formie: wykładów, ćwiczeń oraz warsztatów. Uczestnicy są zobowiązani do odbycia praktyki pedagogicznej w liczbie godzin 150. Zajęcia odbywać się będą w trakcie dwudniowych zjazdów (sobota-niedziela) organizowanych przeciętnie raz lub dwa razy w miesiącu.

10. Załączniki:

- 1) plan studiów podyplomowych,
- 2) szczegółowy program szkolenia, efekty
- 3) propozycja obsady kadrowej,
- 4) szczegółowy kosztorys szkolenia,
- 5) wzór karty przedmiotu

PLAN STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

I semestr

Lp.	Przedmiot	Liczba godzin	w	ćw	ECTS	Forma zaliczenia
1.	Psychologia rozwojowa	10	10	-	4	E
2.	Psychologia kliniczna i psychopatologia	15	5	10	5	E
3.	Podstawy pedagogiki specjalnej	10	5	5	3	Zo
4.	Podstawy psychiatrii i neuropsychologii dziecięcej	15	10	5	4	E
5.	Zaburzenia zachowania i uczenia się	10	10	-	3	Zo
6.	Wspomaganie rozwoju i wspieranie uzdolnień dziecka	10	5	5	3	Zo
7.	Komunikacja i budowanie relacji w grupie	10	5	5	2	Zo
8.	Podstawy logopedii i terapii zaburzeń mowy	15	5	10	3	Zo
9.	Metodologia badań pedagogicznych	15	5	10	3	Zo
Razem		110	60	50	30	3 egzaminy

II semestr

Lp	Przedmiot	Liczba godzin	w	ćw	ECTS	Forma zaliczenia
1.	Diagnoza i terapia dzieci z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią	15	5	10	5	E
2.	Diagnoza i terapia uczniów z ADHD i zaburzeniami zachowania	15	5	10	5	E
3.	Metody pracy reedukacyjnej - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	15	5	10	3	Zo
4.	Wspomaganie i korygowanie rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki	15	5	10	3	Zo
5.	Radzenie sobie z negatywnymi emocjami i agresją	10	5	5	2	Zo
6.	Profilaktyka uzależnień i metody terapii	15	5	10	2	Zo
7.	Praca terapeutyczna z rodzicami dzieci ujawniających zaburzenia rozwojowe i zachowania, poradnictwo i konsultacje	15	5	10	3	Zo
8.	Techniki relaksacyjne	5	-	5	1	Zo
9.	Techniki socjoterapeutyczne	5	-	5	1	Zo
10.	Seminarium	10	-	10	3	Zo
11.	Praktyka zawodowa	5	-	5	2	Zal
Razem		125	35	90	30	2 egzamin

III semestr

Lp	Przedmiot	Liczba godzin	w	ćw	ECTS	Forma zaliczenia
1.	Współczesne tendencje w arteterapii	5	5	-	1	Zo
2.	Wybrane metody pedagogiki twórczości	10	5	10	3	Zo
3.	Terapia poznawczo-behawioralna	10	-	10	2	Zo
4.	Seminarium	10	-	10	2	Zo
5.	Terapia zabawą	10	-	10	2	Zo
6.	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem kreacji plastycznej	15	-	15	4	Zo
7.	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem dramaterapii	15	-	15	4	Zo
8.	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem biblioterapii	15	-	15	4	Zo
9.	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem ruchu, tańca i muzykoterapii	15	-	15	4	Zo
10.	Praktyka zawodowa	5	-	5	4	Zal
Razem		115	10	105	30	-

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM STUDIÓW, EFEKTY

Program studiów obejmuje cztery moduły. Proponowane zajęcia koncentrują się wokół bloku zajęć psychoedukacyjnych - moduł I, bloku zajęć specjalistycznych - metodycznych i terapeutycznych podstaw pracy z dziećmi i młodzieżą - moduł II, bloku zajęć warsztatowych z arteterapii - moduł III, bloku zajęć z praktyki zawodowej - moduł IV.

Lp.	Przedmiot	Liczba godzin			
		w	ćw	Ogółem	Forma zaliczenia
Moduł I. Blok zajęć psychoedukacyjnych	Psychologia rozwojowa	10	-	10	E
	Psychologia kliniczna i psychopatologia	5	10	15	E
	Podstawy pedagogiki specjalnej	5	5	10	Zo
	Podstawy psychiatrii i neuropsychologii dziecięcej	10	5	15	E
	Zaburzenia zachowania i uczenia się	10	-	10	Zo
	Wspomaganie rozwoju i wspieranie uzdolnień dziecka	5	5	10	Zo
	Komunikacja i budowanie relacji w grupie	5	5	10	Zo
	Metodologia badań pedagogicznych	5	10	15	Zo
Moduł II. Blok zajęć specjalistycznych metodycznych i terapeutycznych podstaw pracy z dziećmi i młodzieżą	Diagnoza i terapia dzieci z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią	5	10	15	E
	Diagnoza i terapii uczniów z ADHD i zaburzeniami zachowania	5	10	15	E
	Podstawy logopedii i terapii zaburzeń mowy	5	10	15	Zo
	Metody pracy reedukacyjnej - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	5	10	15	Zo
	Profilaktyka uzależnień i metody terapii	5	10	15	Zo
	Wspomaganie i korygowanie rozwoju dzieci trudnościami w uczeniu się matematyki	5	10	15	Zo
	Radzenie sobie z negatywnymi emocjami i agresją	5	5	10	Zo
	Terapia poznawczo-behawioralna	-	10	10	Zo
	Praca terapeutyczna z rodzicami dzieci ujawniających zaburzenia rozwojowe i zachowania, poradnictwo i konsultacje	5	10	15	Zo
	Techniki relaksacyjne	-	5	5	Zo
	Techniki socjoterapeutyczne	-	5	5	Zo
	Terapia zabawą	-	10	10	Zo
	Seminarium	-	20	20	Zo
	Moduł III. Blok zajęć warsztatowych z arteterapii	Współczesne tendencje w arteterapii	5	-	5
Wybrane metody pedagogiki twórczości		5	10	15	Zo
Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem kreacji plastycznej		-	15	15	Zo
Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem dramaterapii		-	15	15	Zo
Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem biblioterapii		-	15	15	Zo
Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem ruchu, tańca i muzykoterapii		-	15	15	Zo
Moduł IV. Blok zajęć z praktyki zawodowej	Prowadzenie praktyk	-	10	10	Zal
Razem		105	245	350	5 egzaminów

1. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Wiedza: ma wiedzę z zakresu szeroko rozumianych teoretycznych podstaw terapii pedagogicznej oraz z zakresu wpływu sztuki na obszary życia psychicznego i społecznego jednostki; zna zasady diagnozowania, a także metody techniki oddziaływania psychopedagogicznego.

Umiejętności: rozumie i posługuje się podstawowymi metodami i technikami z dziedziny terapii pedagogicznej i arteterapii umożliwiającymi diagnozowanie pedagogiczne podopiecznego oraz podejmowanie odpowiednich działań terapeutycznych i wspomagających rozwój psychiczny oraz procesy poznawcze, w tym rozwój mowy komunikacji, procesy emocjonalne, społeczne i rozwój tożsamości.

Kompetencje społeczne: wykazuje aktywną postawę w rozwiązywaniu podstawowych problemów w obszar profilaktyki, diagnozy i korekcji zaburzeń w zachowaniu i uczeniu się od urodzenia, poprzez wczesne dzieciństwo, wiek przedszkolny i szkolny; ma świadomość potrzeby opracowywania i realizowania indywidualnych programów terapii dzieci i młodzieży; wykazuje odpowiedzialną postawę w zakresie organizacji warsztatu zawodowego i ewaluacji swoich działań.

2. Efekty kształcenia

Objaśnienie oznaczeń:

PEK - Podyplomowe Efekty Kształcenia

W - Wiedza

U - Umiejętności

K - Kompetencje społeczne

P - Przedmiot

M - Metody i narzędzia dydaktyczne

O - ocena formująca i podsumowująca

Efekty kształcenia na poziomie całego programu (PEK)	
Wiedza:	
PEK_W1	Rozumie istotę poszczególnych podejść psychologii rozwojowej
PEK_W2	Zna współczesne klasyfikacje psychopatologiczne
PEK_W3	Orientuje się we współczesnych koncepcjach wychowania specjalnego
PEK_W4	Potrafi interpretować role czynników genetycznych i psychospołecznych w obszarze psychiatrii i neuropsychologii dziecięcej
PEK_W5	Orientuje się w rodzajach zaburzeń zachowania i uczenia się
PEK_W6	Zna zasady wspomagania i wspierania dziecka w rozwoju
PEK_W7	Orientuje się w zasadach i sposobach komunikowania oraz budowania właściwych relacji w grupie
PEK_W8	Zna podstawowe metody, techniki i narzędzia stosowane w badaniach pedagogicznych
PEK_W9	Opisuje symptomy dysleksji, dysgrafii, dysortografii
PEK_W10	Zna zasady diagnozowania ADHD i zaburzeń zachowania
PEK_W11	Rozpoznaje podstawowe trudności osób z wadami wymowy
PEK_W12	Orientuje się w zasadach pracy reedukacyjnej
PEK_W13	Charakteryzuje cechy osoby uzależnionej, współuzależnionej i DDA
PEK_W14	Potrafi projektować wspomaganie i korygowanie rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się
PEK_W15	Definiuje stany związane z dynamiką uczuć
PEK_W16	Rozumie cele i zasady pracy poznawczo-behawioralnej
PEK_W17	Rozpoznaje przypadki wymagające podejścia systemowego
PEK_W18	Orientuje się w podstawowych systemach technik relaksacyjnych
PEK_W19	Rozumie istotę podejścia socjoterapeutycznego
PEK_W20	Dobiera właściwe formy terapii zabawą
PEK_W21	Zna fazy organizacyjne i metody stosowane w procesie badawczym
PEK_W22	Zna współczesne koncepcje, modele i podejścia w arteterapii
PEK_W23	Ma wiedzę w zakresie podstawowych kategorii pojęciowych oraz terminologii terapii sztuką

PEK_W24	Zna podstawowe metody i techniki stosowane w kreacji plastycznej
PEK_W25	Zna podstawowe metody i techniki stosowane w dramaterapii
PEK_W26	Zna podstawowe metody i techniki stosowane w biblioterapii
PEK_W27	Zna podstawowe metody i techniki stosowane w muzykoterapii
PEK_W28	Zna strukturę i zasady funkcjonowania instytucji oświatowej (opiekuńczo-wychowawczej)
Umiejętności:	
PEK_U1	Wykorzystuje różne podejścia rozwojowe w interpretacji konkretnych sytuacji
PEK_U2	Interpretuje właściwie zróżnicowane stany psychopatologiczne
PEK_U3	Potrafi stosować koncepcje wychowania specjalnego na użytek projektowo-diagnostyczny
PEK_U4	Stosuje zasady neuropsychiatrii neuropsychologii dziecięcej do konkretnych przypadków
PEK_U5	Wykorzystuje wiedzę z zakresu zaburzeń w zachowaniu i uczeniu się
PEK_U6	Stosuje zasady wspierania i wspomagania do konkretnych przypadków
PEK_U7	Potrafi zastosować zasady właściwego komunikowania się
PEK_U8	Potrafi stosować metody, techniki i narzędzia stosowane w badaniach pedagogicznych
PEK_U9	Wyszukuje przejawy symptomów w konkretnych przypadkach
PEK_U10	Sporządza elastyczne projekty korygujące objawy ADHD i zaburzeń zachowania
PEK_U11	Ocenia i koryguje zakres trudności osób z wadami wymowy
PEK_U12	Projektuje programy pracy reedukacyjnej
PEK_U13	Wdraża zasady relacji z uzależnionymi, współuzależnionymi i DDA
PEK_U14	Rozróżnia stopnie trudności w przedmiotowym zakresie
PEK_U15	Stosuje techniki radzenia sobie z emocjami negatywnymi i agresją
PEK_U16	Wykorzystuje wiedzę o pracy poznawczo-behawioralnej w konkretnych przypadkach
PEK_U17	Stosuje podstawowe zasady podejścia systemowego
PEK_U18	Potrafi zastosować techniki relaksacyjne
PEK_U19	Wdraża zasady podejścia socjoterapeutycznego
PEK_U20	Elastycznie stosuje techniki terapii zabawą
PEK_U21	Wykorzystuje wiedzę w formułowaniu obszaru i tematu badań
PEK_U22	Potrafi stosować współczesne koncepcje, modele i podejścia w arteterapii
PEK_U23	Potrafi dokumentować warsztat arteterapeutyczny i warunki do ćwiczeń z terapii sztuką
PEK_U24	Potrafi organizować warsztat terapeutyczny w pracy pedagoga z wykorzystaniem kreacji plastycznej
PEK_U25	Ma umiejętność prowadzenia samodzielnego i twórczego warsztatu dramaterapii
PEK_U26	Ma umiejętność prowadzenia samodzielnego i twórczego warsztatu biblioterapii
PEK_U27	Ma umiejętność prowadzenia samodzielnego i twórczego warsztatu z zakresu tańca z elementami
PEK_U28	Aktywnie uczestniczy w pracach organizacyjno-dydaktycznych placówki (instytucji)
Kompetencje społeczne:	
PEK_K1	Aktywnie korzysta z nabytej wiedzy rozwojowej
PEK_K2	Dostrzega potrzebę myślenia w kategoriach klinicznych
PEK_K3	Wykazuje pogłębione zainteresowanie przedmiotem pedagogiki specjalnej
PEK_K4	Wykazuje wrażliwość i empatię na potrzeby osób zaburzonych
PEK_K5	Wpływa konstruktywnie na dzieci z problemami rozwojowo-dydaktycznymi
PEK_K6	Dąży do aktywnego wspomaganie i wspierania rozwoju i uzdolnień dziecka
PEK_K7	Korzysta z zasad komunikowania się w sytuacjach dydaktycznych
PEK_U8	Odpowiedzialnie stosuje metody, techniki i narzędzia w badaniach pedagogicznych
PEK_K9	Jest otwarty na nowe rozwiązania z zakresu dysleksji, dysgrafii, dysortografii

PEK_K10	Jest otwarty na nowe rozwiązania z zakresu ADHD i zaburzeń zachowania
PEK_K11	Odpowiedzialnie podchodzi do przypadków stwierdzających zaburzenia wad wymowy
PEK_K12	Odpowiedzialnie stosuje metody pracy reedukacyjnej
PEK_K13	Jest wrażliwy na problemy osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA
PEK_K14	Jest kreatywny w organizowaniu korygowania rozwoju dziecka z trudnościami w uczeniu się matematyki
PEK_K15	Kształtuje własną wrażliwość emocjonalną
PEK_K16	Odpowiedzialnie podchodzi do dziedziny terapii poznawczo-behawioralnej
PEK_K17	Współpracuje z rodzicami dzieci ujawniających zaburzenia rozwojowe i zachowania
PEK_K18	Jest kreatywny w organizowaniu sytuacji relaksacyjnych
PEK_K19	Dbą o kontekst procesu socjoterapeutycznego (rodzice - dzieci - wychowawca)
PEK_K20	Jest świadomy znaczenia elementu zabawowego dla psychiki dziecka
PEK_K21	Odpowiedzialnie podchodzi do prowadzonych badań
PEK_K22	Przestrzega zasad stosowanych w arteterapii
PEK_K23	Ujawnia kreatywność w stosowaniu terapii sztuką
PEK_K24	Wykazuje potencjał w doskonaleniu umiejętności interpersonalnych w pracy pedagoga - arteterapeuty z wykorzystaniem kreacji plastycznej
PEK_K25	Wykazuje potencjał w doskonaleniu umiejętności interpersonalnych w pracy pedagoga - arteterapeuty z wykorzystaniem dramaterapii
PEK_K26	Wykazuje potencjał w doskonaleniu umiejętności interpersonalnych w pracy pedagoga - arteterapeuty z wykorzystaniem biblioterapii
PEK_K27	Wykazuje potencjał w doskonaleniu umiejętności interpersonalnych w pracy pedagoga - arteterapeuty z wykorzystaniem tańca i elementów muzykoterapii
PEK_K28	Jest otwarty na proponowane formy pracy

3. Szczegółowy program studiów

Lp.	Przedmiot / moduł	Liczba godzin	Punkty ECTS
Moduł I	Blok zajęć psychoedukacyjnych	95	27
P1	Psychologia rozwojowa 1. Psychologia rozwojowa w ujęciu tradycyjnym i współczesnym. Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej. 2. Obszary i fazy rozwoju - wybrane zagadnienia w świetle najnowszych wyników badań. 3. Przypomnienie i rozwinięcie podstawowych teorii psychologii rozwojowej - teoria Z. Freuda, teoria E. Eriksona, teoria J. Piageta, teorie związków z obiektem, teoria L. Wygotskiego. 4. Psychopatologia rozwojowa jako nowa dziedzina wiedzy.	10 2 3 3 2	4
P2	Psychologia kliniczna i psychopatologia 1. Psychologia kliniczna w ujęciu tradycyjnym (podejście psychopatologiczne) i współczesnym (podejście salutogenetyczne). 2. DSM - IV oraz ICD - 10 jako podstawowe narzędzia diagnozy psychopatologii. 3. Współczesne rozumienie psychopatologii jako stanów nerwicowych, borderline i psychotycznych. 4. Zaburzenia lękowe, nastroju, psychosomatyczne, somatoformiczne i osobowości. 5. Schizofrenie i inne psychozy.	15 3 2 4 4 2	5
P3	Podstawy pedagogiki specjalnej 1. Wprowadzenie do przedmiotu pedagogika specjalna (cele, zadania, główne problemy pedagogiki specjalnej). Podstawowe systemy i kierunki w pedagogice specjalnej. 2. Systematyka w pedagogice specjalnej (wg H. Hanselmanna, wg M. Grzegorzewskiej, wg Ulricha Bleidicka). Szczegółowe dziedziny pedagogiki specjalnej: Oligofrenopedagogika, Tyflop pedagogika, Surdopedagogika, Pedagogika terapeutyczna, Pedagogika resocjalizacyjna. 3. Integracyjna koncepcja wychowania specjalnego. Podmiotowość jednostki niepełnosprawnej. 4. Kształcenie specjalne - cele i zadania.	10 2 3 3 2	3
P4	Podstawy psychiatrii i neuropsychologii dziecięcej 1. Elementy anatomii i fizjologii układu nerwowego (podstawy rozwoju mózgu dziecka). Wybrane elementy patoanatomii i patofizjologii OUN związane z szeroko pojętym rozwojem atypowym jednostki. 2. Choroby genetyczne, błędy chromosomowe i różnorodne teratogeny i ich związek z zaburzoną rozwojem jednostki. Analiza neuropsychologicznych mechanizmów powstawania zaburzeń rozwojowych (rola okresów krytycznych i plastyczności mózgu, atypowy rozwój mózgu) - a atypowy rozwój jednostki. 3. Analiza wybranych zaburzeń rozwojowych: upośledzenia umysłowego, mózgowego porażenia dziecięcego, specyficznych zaburzeń językowych u dzieci, specyficznych trudności szkolnych, ADHD i innych. 4. Funkcjonowanie psychospołeczne dzieci po urazach czaszkowo-mózgowych. Rola rehabilitacji psychospołecznej dzieci z dysfunkcjami mózgu. 5. Analiza pojęcia zaburzenia psychiczne. Podstawy klasyfikacji zaburzeń psychicznych. Analiza związku zaburzeń psychicznych z wybranymi czynnikami ryzyka: upośledzeniami umysłowymi, zaburzeniami mowy, atypowym rozwojem mózgu, czynnikami środowiskowymi. 6. Wybrane zaburzenia psychiczne i ich obraz kliniczny: zaburzenia lękowe, depresja i mania, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne, zaburzenia zachowania, odmowa chodzenia do szkoły, samobójstwa i samouszkodzenia, Zespół Tourette'a i inne zespoły tików, mutyzm wybiórczy, zaburzenia więzi, zaburzenia psychosomatyczne, ostra reakcja na stres i inne. 7. Leczenie zaburzeń psychicznych: farmakoterapia, terapia behawioralna, terapia poznawcza i interpersonalna, terapia rodzin.	15 1 2 2 1 3 4 2	4

P5	Zaburzenia zachowania i uczenia się 1. Rozpoznawanie zaburzeń dziecięcych. Typy zaburzeń. 2. Zaburzenia rozwojowe: autyzm, zespół Aspergera (kryteria diagnostyczne), charakterystyka zespołu FAS. Wczesne symptomy autyzmu i jego przyczyny. Leczenie autyzmu. 3. Rodzaje zaburzeń lękowych u dzieci. Lęk separacyjny. Fobie i ich terapia. Zaburzenia po stresie traumatycznym (urazowym). Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży. Uwarunkowania zaburzeń nastroju i ich terapia. 4. Kryteria diagnostyczne stosowane w zaburzeniach zachowania (ADHD, zaburzenia opozycyjno-buntownicze, zaburzenia zachowania) oraz obraz kliniczny zaburzeń. 5. Związek między zaburzeniami uczenia się a innymi trudnościami rozwojowymi. Zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia, otyłość). Etiologia anoreksji psychicznej i bulimii. 6. Profilaktyka i terapia dzieci z zaburzeniami zachowania.	10 1 2 2 2 2 1	3
P6	Wspomaganie rozwoju i wspieranie uzdolnień dziecka 1. Dziecko zdolne w ujęciu społecznym, psychologicznym, pedagogicznym - przegląd stanowisk i poglądów. Cechy ucznia zdolnego, kryteria uzdolnień. 2. Pojęcia: wspomaganie i wspieranie w rozwoju jako formy szeroko rozumianej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Modele i strategie rozwijania zdolności. Metody wykorzystywane w celu rozpoznawania zdolnych uczniów. Możliwości pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniem zdolnym. 3. Problemy ucznia zdolnego. Innowacje pedagogiczne a rozwijanie zdolności ucznia w klasie szkolnej. Metody wspierania i wspomaganie w procesie budowania zasobów osobistych i terapii. Metody wspomagające rozwój procesów poznawczych. Wspomaganie rozwoju emocjonalnego. 4. Wpływ środowiska rodzinnego na kształtowanie się i rozwój inteligencji emocjonalnej. Praktyczne ćwiczenia wspomagające rozwój inteligencji emocjonalnej.	10 2 3 3 2	3
P7	Komunikacja i budowanie relacji w grupie 1. Rola, znaczenie, rodzaje i funkcje komunikacji. Zasady skutecznej komunikacji. Bariery komunikacji. Płaszczyzny komunikowania się. Gniew a komunikacja. 2. Rozmowa jako podstawowa forma komunikacji interpersonalnej. Rola komunikacji niewerbalnej w kształtowaniu pierwszego wrażenia. Kanały komunikacji niewerbalnej. Postawy komunikacyjne. 3. Metody i sposoby na efektywną komunikację – zasady i techniki aktywnego słuchania. Komunikacja werbalna. Autoprezentacja. 4. Budowanie własnej wiarygodności i ukazywanie pozytywnego nastawienia wobec rozmówcy. Skuteczna perswazja i narzędzia perswazji. Sposoby użycia argumentów perswazyjnych. Struktura i zawartość argumentów.	10 2 3 2 3	2
P8	Metodologia badań pedagogicznych 1. Procedury, funkcje oraz etapy badań. 2. Metody jakościowe a metody ilościowe - triangulacja metodologiczna. 3. Omówienie metod i technik badawczych najczęściej stosowanych w badaniach pedagogicznych ze wskazaniem ich mocnych i słabych stron. 4. Zasady doboru prób do badań jakościowych. 5. Konstruowanie narzędzi badawczych - wskazanie zasad i najczęściej popełnianych błędów. 6. Zadania, funkcje, metody statystyczne. Metody gromadzenia danych statystycznych. Metody pomiaru w statystyce. Elementy statystyki opisowej. 7. Graficzna prezentacja danych.	15 1 2 2 2 3 3 2	3
Moduł II	Blok zajęć specjalistycznych - metodycznych i terapeutycznych podstaw pracy z dziećmi i młodzieżą	165	37
P9	Diagnoza i terapia dzieci z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, 1. Dysleksja - definicje i światowe klasyfikacje, przyczyny. - Symptomy ryzyka dysleksji (zaburzenia analizatorów wzrokowego, słuchowego, kinestetyczno - ruchowego, zaburzenia procesu lateralizacji i orientacji przestrzennej, zaburzenia koordynacji funkcji wzrokowych, słuchowych i ruchowych). - Diagnostyka i terapia pedagogiczna i psychologiczna. - Postawy rodziców i nauczycieli wobec specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu. Sposoby łagodzenia objawów dysleksji. - Rola rymowanek w rozwoju prozodii językowej. Stosowanie rymowanek w terapii dysleksji fonologicznej i jąkania u dzieci. Rymowanki w profilaktyce dysleksji rozwojowej u	15 7	5

	<p>dzieci i jako metoda wprowadzająca w uczenie się drugiego języka.</p> <p>2. Zaburzenia uczenia się, czytania, pisania, działań arytmetycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specyficzne trudności w uczeniu się - obraz i przyczyny trudności. - Klasyfikacja specyficznych trudności w uczeniu się. - Rozpoznawanie ryzyka dysleksji, dysgrafii, dyskalkulii u uczniów na etapie edukacji wczesnoszkolnej. - Portret ucznia - zaburzenia uczenia się a sytuacja szkolna ucznia. 	8	
P10	<p>Diagnoza i terapii uczniów z ADHD i zaburzeniami zachowania</p> <p>1. Pojęcie diagnozy - istota, główne cele i zadania diagnozy psychopedagogicznej w pracy pedagoga szkolnego. Diagnoza pozytywna i negatywna.</p> <p>2. Perspektywy i płaszczyzny diagnozy. Treść diagnozy i jej efekt (opinia diagnostyczna). Kryteria ocen diagnostycznych.</p> <p>3. Metodologiczne podstawy diagnozy - tok postępowania diagnostycznego.</p> <p>4. Techniki diagnostyczne i środki diagnozy psychopedagogicznej w rozpoznaniu funkcjonowania ucznia oraz jakości jego środowiska wychowawczego.</p>	15 3 3 2 7	5
P11	<p>Podstawy logopedii i terapia zaburzeń mowy</p> <p>1. Przedmiot i zadania logopedii (mowa i jej składniki, nadawanie i odbiór mowy). Budowa aparatu artykulacyjnego.</p> <p>2. Ortodoncja - wybrane zagadnienia. Anatomiczno-fizjologiczne przyczyny opóźnień rozwoju mowy. Kształtowanie się mowy dziecka.</p> <p>3. Zaburzenia komunikacji językowej i ich klasyfikacja. Trudności w pisaniu i czytaniu u osób z wadami mowy. Charakterystyka artykulacji i klasyfikacja głosek.</p> <p>4. Metodologia ogólna diagnozy i terapii logopedycznej.</p>	15 4 3 5 3	3
P12	<p>Metody pracy reedukacyjnej - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne</p> <p>1. Zasady w terapeutycznym działaniu. Specyfika procesu reedukacji.</p> <p>2. Metody prowadzenia zajęć korekcyjno-wyrównawczych (naprzemienne; czynnościowe).</p> <p>4. Organizacja pracy z dziećmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizacja zajęć dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce matematyki. - Organizacja zajęć i praca z pozostałymi uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych (rozpoznanie potrzeb). - Pomoc uczniom z dysfunkcją narządu wzroku, słuchu, narządu ruchu, z zaburzoną mową, uczącym się w szkołach masowych. - Uczeń z upośledzeniem umysłowym w klasach integracyjnych. <p>5. Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów wybitnie zdolnych.</p> <p>6. Konstruowanie programów i scenariuszy do zajęć korekcyjno-wyrównawczych stosownie do potrzeb i możliwości dzieci.</p>	15 2 2 4 2 5	3
P13	<p>Profilaktyka uzależnień i metody terapii</p> <p>1. Charakterystyka i objawy uzależnień. Przyczyny i źródła uzależnień.</p> <p>2. Pojęcie i symptomy alkoholizmu i narkomanii. Fazy uzależnienia.</p> <p>3. Charakterystyka osoby współuzależnionej. Zaburzenia osobowości występujące u DDA.</p> <p>4. Formy pomocy dzieciom wychowującym się w rodzinie z problemem alkoholowym.</p> <p>5. Zapobieganie uzależnieniom - współczesne tendencje w profilaktyce uzależnień.</p>	15 3 3 3 3 3	2
P14	<p>Wspomaganie i korygowanie rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki</p> <p>1. Wprowadzenie teoretyczne do przedmiotu: zapoznanie z terminologią i zagadnieniami związanymi z przedmiotem. Typy dyskalkulii.</p> <p>2. Mechanizm narastania trudności w uczeniu się matematyki. Dyskalkulia a zaburzenia poszczególnych funkcji poznawczych.</p> <p>3. Teoretyczne i praktyczne aspekty terapii dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki.</p> <p>4. Zasady organizowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki. Tworzenie scenariuszy zajęć. Konstruowanie programów indywidualnych.</p>	15 4 3 3 5	3
P15	<p>Radzenie sobie z negatywnymi emocjami i agresją</p> <p>1. Rozpoznawanie i wyrażanie uczuć (dynamika uczuć). Branie odpowiedzialności za własne uczucia.</p> <p>2. Rozpoznawanie lęku i strachu, sposoby radzenia sobie przez dzieci z lękiem.</p> <p>3. Proces powstawania gniewu. Proces wyrażania gniewu. Radzenie sobie z gniewem innych.</p> <p>4. Nawiązywanie rozmowy.</p> <p>5. Profilaktyka i terapia agresji. Nabywanie kompetencji intra- i interindywidualnych.</p>	10 1 2 2 2 3	2
P16	<p>Terapia poznawczo-behawioralna</p> <p>1. Psychoterapia poznawczo-behawioralna - wyjaśnienia terminologiczne. Założenia teoretyczne i warunki wstępne terapii poznawczo-behawioralnej.</p>	10 1	2

	2. Cechy procesu terapeutycznego w psychoterapii poznawczo-behawioralnej. Rozpoznanie, konceptualizacja problemu i diagnoza. 3. Cele terapii. Sprawdzenie i utrwalenie osiągnięć terapii. 4. Zasady poznawczo-behawioralnego rozumienia własnych przeżyć i zachowań oraz innych osób. Poznawczo-behawioralne strategie rozumienia stresujących reakcji oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. 5. Umiejętności terapeuty poznawczo-behawioralnego	2 2 3 2	
P17	Praca terapeutyczna z rodzicami dzieci ujawniających zaburzenia rozwojowe i zachowania, poradnictwo i konsultacje 1. Ujęcie systemowe rodziny i jej rola w powstawaniu, jak również redukcji zaburzeń. 2. Zasady współpracy pedagoga, psychologa i nauczyciela z rodziną dziecka ujawniającego zaburzenia w rozwoju. 3. Wspieranie rodziców w procesie radzenia sobie ze stresem związanym z urodzeniem dziecka upośledzonego umysłowo. 4. Rola rodzica w terapii dysleksji, dysgrafii, zaburzeń mowy. 5. Współpraca z rodziną dziecka niesprawnego ruchowo. 6. Terapia systemowa rodzin.	15 1 2 3 3 3 3	3
P18	Techniki relaksacyjne 1. Organizacja zajęć relaksacyjnych. Przegląd technik relaksacyjnych: automasaż relaksacyjny, relaksacja według J.H. Schulza i jej modyfikacje dla dzieci, relaksacja według Jacobsona i Lazarusa, ćw. relaksacyjne pomocne w akceptacji samego siebie, pozycje relaksacji jogi, ćw. relaksacji oddechowej, ćw. koncentracji, ćw. relaksacji medytacyjnej. 2. Relaksacja w metodach stymulujących rozwój psychoruchowy: metoda Weroniki Sherborn, metoda Marii Montesorii, metoda Paula Dennisona, metoda Christopera Knilla, pracowanie Marty Bogdanowicz „Wierszyki na dziecięce masażyki”, ćw. zaczerpnięte z metodyki gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej. 3. Rola muzyki i wrażeń wielozmysłowych w procesie relaksacji - wykorzystanie Sali Doświadczanie Świata. 4. Relaksacja osoby nauczyciela - terapeuty jako podstawa przygotowania emocjonalnego do pracy z dzieckiem (mechanizm dostrojenia emocjonalnego, wydatkowania energii, koncentracji na zadaniu).	5 1 2 1 1	1
P19	Techniki socjoterapeutyczne 1. Wprowadzenie w problematykę socjoterapii. Pojęcie i funkcje socjoterapii - terapeutyczna, edukacyjna, rozwojowa. 2. Grupy socjoterapeutyczne i ich usytuowanie wśród grup promujących zmiany (grupy treningowe, terapeutyczne, samopomocowe). Adresaci socjoterapii - dzieci i młodzież z grup ryzyka. Grupa socjoterapeutyczna i jej funkcjonowanie. 3. Struktura zajęć socjoterapeutycznych. Techniki i metody pracy w socjoterapii.	5 1 2 2	1
P20	Terapia zabawą 1. Pojęcie zabawy - funkcje i rodzaje zabawy. Stymulująca i terapeutyczna funkcja zabawy. 2. Techniki terapii zabawą. Dobór techniki do zaburzeń występujących u dzieci. 3. Przykładowe techniki stosowane w terapii zabawą (wykorzystujące fantazję, zabawowe w formie gier, wykorzystujące zabawki i przedmioty, zabawy grupowej). Struktura i ewaluacja zajęć	10 2 3 5	2
P21	Seminarium Ustalenie obszaru i tematu pracy. Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury. Dobór metod, technik i narzędzi badawczych. Analiza treści przygotowanej pracy dyplomowej.	20 2 6 6 6	5
Moduł III	Blok zajęć warsztatowych z arteterapii	80	20
P22	Współczesne tendencje w arteterapii 1. Przegląd koncepcji i modeli arteterapii w Polsce i na świecie. 2. Arteterapia jako proces twórczy. 3. Arteterapia w ujęciu aksjologiczno-psychologicznym. 4. Terapie ekspresyjne, kreatywne. Podejście humanistyczne wg C.R. Rogersa. Psychologia Gestalt w arteterapii.	5 1 1 1 2	1
P23	Wybrane metody pedagogiki twórczości 1. Wprowadzenie w psychodydaktykę kreatywności. 2. Wpływy twórczości na procesy intelektualne, emocjonalne, motywacyjne oraz relacje interpersonalne i zachowanie, rozpatrywany w kontekście efektywności oddziaływań i współczesnych procedur pedagogicznych. 3. Trening twórczości wg A. Góralskiego, Trening zdolności dywergencyjnych	15 2 5 8	3

	W. Limont w kontekście synektyki, Trening myślenia i trening działania Edwarda de Bono, Mindmapping Tony Buzana		
P24	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem kreacji plastycznej 1. Uniwersalność języka obrazowego, media artystyczne jako podstawowa forma komunikacji. 2. Techniki stosowane w pracy warsztatowej - umożliwianie okazji rozwojowych, sprawność interpretacyjna. Między procesem twórczym a rezultatem w znaczeniu plastycznym i mentalnym. 3. Sztuka jako forma uzewnętrzniania świata własnych przeżyć i odczuć. Transformacja formy wizualnej w kreacji artystycznej a jej reperkusje terapeutyczne.	15 2 5 8	4
P25	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem dramaterapii 1. Teatrotterapia wg modelu MDT - przeznaczona dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, które są spowodowane zaburzeniami niektórych funkcji poznawczych i ich integracji. 2. Umiejętność formułowania celu, planu oraz oceny założeń podjętej terapii. 3. Koncepcja i przebieg dramaterapii dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Zapis partytury. 4. Sposoby ewaluacji działania warsztatowego.	15 2 2 2 9	4
P26	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem biblioterapii 1. Mechanizm oddziaływania literatury w paradygmacie psychologii kognitywnej. Literatura w budowaniu zasobów i w terapii. 2. Teksty nacechowane terapeutycznie i ich rola we wspomaganie rozwoju, wspieraniu i terapii. 3. Rodzaje bajek terapeutycznych, ich struktura, zakładane cele.	15 3 4 8	4
P27	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem ruchu, tańca i muzykoterapii 1. Wykorzystanie tańca i ruchu jako procesu integracji osoby w sferze emocjonalnej, poznawczej, fizycznej i społecznej. Mechanizm oddziaływania ruchu w podejściu humanistycznym. 2. Wykorzystywanie symboliki i wybranych metod muzykoterapii w procesie zmiany. Opis nawiązywania relacji terapeutycznej za pomocą ruchu. 3. Rozwój tożsamości psychofizycznej w działaniu warsztatowym przeznaczony dla dzieci z nadpobudliwością psychoruchową oraz wykazujących kłopoty związane z zaburzonym obrazem własnego ciała charakterystycznym w zaburzeniach odżywiania.	15 3 4 8	4
Moduł III	Blok zajęć z praktyki zawodowej	10	6
P28	Prowadzenie praktyk 1. Omówienie zasad odbywania praktyk: - Poznanie placówki oświatowej, zasad jej organizacji oraz systemu zarządzania. - Poznanie środowiska zawodowego, wdrażanie do wykonywania zadań zawodowych na przydzielonym stanowisku pracy. - Zapoznanie się z systemem pracy szkoły poprzez udział w posiedzeniach rady pedagogicznej i rady rodziców. Współpraca z nauczycielem opiekunem praktyki. - Samodzielne wykonywanie zadań przydzielonych przez opiekuna praktyki (prowadzenie zajęć). 2. Omówienie sposobu wypełniania dokumentacji i zaliczenia praktyki.	10	6
Razem:		350	90

4. Metody i narzędzia dydaktyczne

M1 - wykłady, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimedialnych

M2 - wykłady, ćwiczenia, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimedialnych

M3 - wykłady, ćwiczenia, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimedialnych

M4 - wykłady, ćwiczenia, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimedialnych

M5 - wykłady, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimedialnych

- M6** - wykłady, ćwiczenia, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, analiza przypadku
- M7** - wykłady, ćwiczenia, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, dyskusja, odgrywanie ról, sytuacje symulacyjne
- M8** - wykłady, ćwiczenia, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, praca w grupie zadaniowej
- M9** - wykłady, ćwiczenia, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, analiza przypadku
- M10** - wykłady, ćwiczenia, komunikaty z badań, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, analiza przypadku, opracowanie ekspertyz i opinii
- M11** - wykłady, ćwiczenia, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, analiza przypadku
- M12** - wykłady, ćwiczenia, konspekty i plany pracy, praca w grupie zadaniowej
- M13** - wykłady, ćwiczenia, dyskusja, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, analiza przypadku
- M14** - wykłady, ćwiczenia, dyskusja, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, analiza przypadku
- M15** - wykłady, ćwiczenia, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, analiza przypadku, odgrywanie ról
- M16** - ćwiczenia, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, dyskusja, analiza przypadku,
- M17** - ćwiczenia, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, dyskusja, analiza przypadku, praca w grupie zadaniowej
- M18** - ćwiczenia, praca w grupie zadaniowej
- M19** - ćwiczenia, praca w grupie zadaniowej
- M20** - ćwiczenia, praca w grupie zadaniowej
- M21** - ćwiczenia, praca w grupie i indywidualna
- M22** - wykłady, komunikaty z badań, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, dyskusja,
- M23** - wykłady, ćwiczenia, komunikaty z badań, prezentacje wizualne z wykorzystaniem multimediów, dyskusja, praca w grupie zadaniowej
- M24** - warsztaty, praca w grupie zadaniowej
- M25** - warsztaty, praca w grupie zadaniowej
- M26** - warsztaty, praca w grupie zadaniowej
- M27** - warsztaty, praca w grupie zadaniowej
- M28** - hospitacje zajęć prowadzonych przez studenta w ramach praktyk, projektowanie i wykonanie środków dydaktycznych, prowadzenie zajęć

4. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

a) na poziomie poszczególnych przedmiotów (ocena formująca i podsumowująca)	
O1 - egzamin	O15 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O2 - egzamin	O16 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O3 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O17 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O4 - egzamin	O18 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O5 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O19 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O6 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O20 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O7 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O21 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O8 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O22 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O9 - egzamin	O23 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O10 - egzamin	O24 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O11 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O25 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O12 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O26 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O13 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O27 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
O14 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną	O28 - ocena podsumowująca - zaliczenie z oceną
b) na poziomie końcowym - egzamin dyplomowy	

Przygotowanie z zakresu terapii pedagogicznej i arteterapii podczas trwania studiów będzie realizowane poprzez wykłady, ćwiczenia oraz warsztaty. Zajęcia prowadzone będą w systemie sobotnio-niedzielnym w godzinach od 8.00 do 16.00. Uczestnicy będą także zobowiązani do odbycia praktyki pedagogicznej w instytucji

opiekuńczo-wychowawczej lub oświatowej w wymiarze 150 godzin (podczas II i III semestru). Warunkiem ukończenia studiów jest aktywne uczestnictwo w zajęciach, zdanie egzaminów i uzyskanie zaliczeń z oceną z poszczególnych przedmiotów, realizacja praktyk oraz obrona pracy dyplomowej i zdanie egzaminu końcowego.

Wykładowcy prowadzący poszczególne przedmioty przed przystąpieniem do ich realizacji są zobowiązani do przedłożenia karty przedmiotu wg wzoru zamieszczonego w załączniku 6. Po zakończeniu poszczególnych przedmiotów, wśród słuchaczy przeprowadzona zostanie ewaluacja wg wzoru uczelnianego. Po zaliczeniu egzaminu końcowego uczestnicy otrzymują świadectwo ukończenia Studiów Podyplomowych

OBSADA KADROWA

Tytuł/ st. nauk	Obsada kadrowa	Przedmiot	w	ćw	Ogółem
dr	J. Herberger	Psychologia rozwojowa	10	-	10
dr/mgr	A., J. Herberger	Psychologia kliniczna i psychopatologia	5	10	15
dr	B. Skwarek/ A. Stefańska	Podstawy pedagogiki specjalnej	5	5	10
dr	M. Rzepka- Borczykowska	Podstawy psychiatrii i neurologii dziecięcej	10	5	15
dr	J. Herberger	Zaburzenia zachowania i uczenia się	10	-	10
mgr	B. Krzywulicz	Wspomaganie rozwoju i wspieranie uzdolnień dziecka	5	5	10
mgr	R. Milczanowska	Komunikacja i budowanie relacji w grupie	5	5	10
dr	K. Sępowicz-Buczko	Metodologia badań pedagogicznych	5	10	15
mgr	B. Rozpędzka	Metody pracy reedukacyjnej - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	5	10	15
mgr	M. Dobrzańska	Podstawy logopedii i terapii zaburzeń mowy	5	10	15
mgr	B. Krzywulicz	Diagnoza i terapia dzieci z dysleksją, dysgrafią, dysortografią	5	10	15
mgr	D. Szymoniak	Diagnoza i terapia uczniów z ADHD i zaburzeniami zachowania	5	10	15
mgr	O. Wasyliak	Wspomaganie i korygowanie rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki	5	10	15
dr/mgr	A., J. Herberger	Radzenie sobie z negatywnymi emocjami i agresją	5	5	10
dr/mgr	A., J. Herberger	Profilaktyka uzależnień i metody leczenia	5	10	15
mgr	W. Rybka	Terapia poznawczo-behawioralna	-	10	10
dr	J. Lipinska-Lokś	Praca terapeutyczna z rodzicami dzieci ujawniających zaburzenia rozwojowe i zachowania, poradnictwo i konsultacje	5	10	15
mgr	E. Szarek	Techniki relaksacyjne	-	5	5
prof./dr	W. Szulc/ A. Stefańska	Wybrane metody pedagogiki twórczości	5	10	15
mgr	R. Milczanowska	Techniki socjoterapeutyczne	-	5	5
mgr	W. Rybka	Terapia zabawą	-	10	10
dr	W. Szulc	Współczesne tendencje w arteterapii	5	-	5
prof.	E. Józefowski	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem kreacji plastycznej	-	15	15
dr	A. Stefańska	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem dramaterapii	-	15	15
dr	D. Gulińska- Grzeluska	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem biblioterapii	-	15	15
mgr	A. Rappe	Warsztaty arteterapeutyczne z zastosowaniem ruchu, tańca i muzykoterapii	-	15	15
mgr	L. Kostrzewska	Praktyka zawodowa	-	10	10
dr	J. Lipinska-Lokś	Seminarium	-	20	20
Razem			105	245	350

Obsadę kadrową tworzą wykładowcy posiadający doświadczenie zawodowe i uprawnienia do prowadzenia poszczególnych przedmiotów, w tym certyfikaty Stowarzyszenia Arteterapeutów Polskich KAJROS.

Ramowy kosztorys studiów podyplomowych

Liczba semestrów: **3**, liczba godzin: **350**

Liczba uczestników **15**, opłata za semestr **1500zł.** = **22 500x3sem.= 67 500 zł.**

Opłata za studia podwyższona została o koszty praktyk

I. Koszty wynagrodzenia za prowadzenie zajęć dydaktycznych –

	Liczba godz.		ind. stawka/godz.		Razem
Wykłady i ćwiczenia (warsztaty) prof.,	25	x	120	=	3 000,00
Wykłady i ćwiczenia (warsztaty) dr:	150	x	100	=	15 000,00
Wykłady i ćwiczenia (warsztaty) mgr:	165	x	80	=	13 200,00
Inne (egzamin dyplomowy):	3	x	200	=	600,00
Recenzje: 15 osób x 70 = 1050 x 2 recenzentów =				=	2 100,00
Prowadzenie praktyk - opiekun z uczelni	10	x	50	=	500,00
Prowadzenie praktyk - opiekun z instytucji	15	x	150	=	2 250,00
ZUS					

II. Koszty materiałów szkoleniowych łącznie: - 500,00

III. Koszty administracyjne - 7 500 zł.

- opracowanie programu studiów: **1 500 zł.**

- kierownik studiów: **3 000 zł.**

- pracownicy administracyjni: **3 000 zł.**

IV. Zakup sprzętu (laptop, rzutnik):

Razem koszty bezpośrednie: 44 650 zł.

Głogów, ...

/data/

Sporządził: .....

/Kierownik edycji studiów/

Akceptował: .....

/Kierownik SKP/

Zatwierdził: .....

/Kanclerz/

V. Koszty pośrednie:

- wskaźnik uczelniany (10% kosztów bezpośrednich) - **4 465 zł.**

Razem koszty (I + II + III + IV + V): 44 650+4 465=49 115 zł.

Przychody:

1) wpłaty uczestników: **67 500 zł.**

Razem przychody (przychody łącznie): 67 500

Zysk dla uczelni (przychody - koszty): 18 385

Opis przedmiotu	
Nazwa przedmiotu	
Instytut	Humanistyczny
Tryb studiów	Studia podyplomowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot	
Rok akademicki	
Rodzaj zajęć: wykład, ćwiczenia, warsztaty	
Forma zaliczenia: egzamin, zaliczenie z oceną	
Liczba punktów ECTS	
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	
Język wykładowy	
Imię, nazwisko prowadzącego/prowadzących (stopień, tytuł naukowy)	
Opis przedmiotu: założenia wstępne i cele	
Merytoryczne treści przedmiotu	
Efekty kształcenia: opis osiągnięć słuchaczy po ukończeniu programu kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych	
Wiedza	
Umiejętności	
Kompetencje społeczne	
Metody nauczania	
Sposoby oceny pracy słuchaczy - wymagania i system oceniania	
Wykaz literatury	
Data i podpis prowadzącego/prowadzących zajęcia	Podpis kierownika